

O SLAVCIH IN KALINIH

JOŽE RANT

V Delu je 21. februarja letos izšel članek z naslovom "O slavcih in kalinih" in sicer pod zaglavjem Mnenja. Pred kratkim časom bi bil članek verjetno uvodnik.

Za kaj gre? Med drugim govori o odločitvi sedanje vlade, da ne bo sodelovala pri proslavljanju 60. obletnice 1. poveljne slovenske vlade, ki da se je sestavila maja 1945 v Ajdovščini. Pravi, da s tem vlada „ne priznava pomembne konstitutivne prvine v zgodovini lastnega naroda, ker nanjo gleda iz dnevnopolitičnega zornega kota. Da je ideološko na nasprotnem bregu, kot je bila tista pred 60 leti, ne spremeni zgodovinskega dejstva, da je bila tista vlada prva — in prvih se pač ne pozablja”.

Potem pravi, da „danes ne šteje” razlaga, po kateri smo nasledniki Karantanije. Takoj nato pa zatrdi: „Pravno-formalno je Slovenija naslednica avnojske Jugoslavije” (AVNOJ ali slovensko ASLOJ pomeni: Antifacistični svet ljudskega osvobojenja Jugoslavije) Seveda omenja tudi druge „mejnike”, kot tim. Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda (ki ga je celo Djilas imenoval samo „Slovenski antifacistični zbor”), in prvo zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta februarja 1944 v Črnomlju. Potem prizna, da ima vsaka stran pravico do svojega prepričanja. A dostavlja: tako kot nekateri zaradi napadov na komunizem pokažejo svojo nejevoljo s stisneno pestjo pred številnimi partizanskimi spomeniki, bi drugi morali „v imenu državnosti požreti slino in sesti med tiste, ki bodo na ta dan pač slavili Kidriča, za povrh pa morda še Kardelja”.

Pisec članka sicer govori o 1. poveljni vladi, s čimer morda vključno priznava obstoj drugih, predvojnih. A kdor hoče biti pravičen zgodovini, ve, da je bila prva poveljna vlada v resnici tretjemajska, torej demokratska, imenovana po pred vojno izvoljenih poslancih, čeravno je na dananjemem slovenskem državnem ozemlju obstala komaj tri dni. Vsi pa tudi vemo, da je petomajska vlada prišla na oblast s krvavo revolucijo in se je na njej obdržala s strahovladno.

Prav tako dobro ve vsak resen poznavalec zgodovine, da nista imela demokratično izvoljenih predstavnikov ne kočevski zbor ne črnomeljsko zasedanje. Kot tudi ne ASLOJ. Še bolj nesmiselno pa je vztrajati na tem, da bi naj bil vir slovenske državnosti ASLOJ in obe drugi omenjeni zasedanji. Za kateregakoli izvedenca v mednarodnem pravu Titova Jugoslavija ni imela pravne podlage in mednarodnega priznanja zaradi zasedanja ASLOJA (ali po srbohrvaško: AVNOJA), ampak zaradi sporazuma Tito-Šubasiž, s katerim je Tito začasno in hlinjeno, lažnivo (drugi bi rekli: taktično) priznal bivšega kralja in postal del njegove vlade!

Vir slovenske državnosti ni samo Karantanija - kot kaže, da trdi omenjeni članek. So še drugi viri! Žal se v Sloveniji niti zgodovinarji ne spominjajo, npr., Ilirije (in Vodnikove sicer zmotne trditve o Ilircih kot praprebivalcih na slovenskem ozemlju). Kaže, da jim tudi ni dosti mar „pomlad narodov” leta 1848, ker je za mnoge v tistem letu bolj pomemben komunistični Manifest, kakor pa tedanja zahteva po Zedinjeni Sloveniji. Komu od teh bo potemtakem mar Majniška deklaracija leta 1917? Kdo bi se spominjal na tenčurske dogodke leta 1932 ali na Slovenske punktuacije iz tiste dobe?

Najhujše je to, da večina zgodovinarjev ne ve ali (namerno?) ne omenja 29. oktobra 1918. Kako naj bi potem zanj vedeli slovenski ljudje, ko pa se v prvi Jugoslaviji zaradi srbske hegemoničnosti o tem ni smelo

govoriti ali pisati, v drugi pa je bil narod 56 let v primežu ideološke zaslužjenosti? Šele zadnja leta so nekateri začeli pisati o razliki med 29. oktobrom in 1. decembrom 1918! Medtem pa je Slovenska politična emigracija (SPE) leta 1968 slovesno praznovala 50. obletnico prve slovenske vlade. (O tem so daljša poročila v Koledarju Zborniku Svoobodne Slovenije 1969, str.169-245.)

Toda naj mi bo dovoljeno, da v zvezi s praznovanjem 60. obletnice petomajske vlade izrečem svoje mnenje. Res je bila to sprva krvava strahovlada, zaradi katere smo izgubili desettisoče življenj in velik del slovenskega zamejstva. Toda konec koncev je bila začetek razvoja, ki je po dolgih in težkih desetletjih pripeljal do 14. februarja 1991, „ko je slovenska skupščina v tedanji SFRJ sprejela resolucijo o sporazumni razdružitvi”. Tako torej, kot dananjša Republika Slovenija pravilno trdi, da je pravno naslednica Socialistične federativne republike Jugoslavije (a ne avnojske!), je tudi pravna naslednica Socialistične (in/ali: ljudske) republike Slovenije. Zdi se mi, da bi bilo politično najpravičneje, če bi vlada prevzela v svoje roke “proslavo” sicer nedemokratične, a tedaj (razen po emigraciji) splošno priznane poveljne slovenske vlade, ki je izvajala svojo oblast skoraj na vsem ozemlju Slovenije. V takem primeru nihče ne bi mogel hvaliti partijskih vodij, ki so to narodno-zatiralno vladno večinsko sestavljali, a jih do slej nobeno sodišče niti zgodovinarji niso štejevali pravilno ocenili oz. obsodili. Kvečjemu bi se morda priznalo nekatere zasluge resničnega osvobodilnega boja mnogih ne-komunistov. Primerno bi bilo seveda, če bi se vlada ob tej priložnosti spomnila tudi tretjemajske vlade, ki je nastala v ilegali in iz vrst tistih, katerim nihče nikoli ni mogel in ne bo mogel očitati kakrnegakoli izdajstva, kolaborantstva in kar je še takih neumestnih žaljivk.

Tako spremenjeno stališče do obeh vlad bi bil nedvomno tudi nov, pomemben korak za kolikor toliko pravilno zblžiranje med dvema skrajnima stališčema.

Na „naši” strani skupajimo, da bi v tem pogledu ne zamerjali med seboj različnih stvari: šteje tako hud zločinec je zmožen kakrnega plemenitega dejanja - tako kot so šteje cerkveno priznani svetniki delali napake ali prej bili veliki grešniki. Ali naj Italijani spet spremene rimsko kampinjo v barje, ker je tega izsumil Mussolini? Iz slovenskih emigrantskih vrst nikomur nikoli niti na misel ni prišlo, da bi si zaželel nazaj v številne predvojne družbene krivice; prav nasprotno, vse medvojne in poveljne izjave so govorile o potrebi sprememb tudi v tem pogledu. Kako bi potem mogli tajiti tisto, kar je bilo pravilno v družbeno-gospodarskem napredku za časa socialistične Slovenije? Kako torej tajiti dejstvo, da je prva slovenska vlada z oblastjo nad skoraj vso Slovenijo izšla iz vrst NOB-a, čeravno pod absolutnim in totalitarnim vodstvom KPS? Vsekakor pa gre praznovati dejstvo vlade, ne pa veličati oseb. Za vedno pa bo verjetno ostalo odprto vprašanje, ali tako majhna, po revolucionarni vladi šteje zmanjšana slovenska državnost more odtehtati njene strahotne zločine, npr. poveljne velepomore ali izgubo Trsta z zaledjem, velikega dela Gorike, delov Istre itn.

Končno, kar zadeva slavce in kaline, bi rekel, da imajo pod ekološkim vidikom tudi kalini svoj pomen in se jih ne more kar tako iztrebiti ali spremeniti v drugo zvrst. Žal predvsem Kidrič in njegovi niso pustili peti niti slavcem, od katerih so mnoge pobili. Kalinov sicer niso učili — nasprotno so pobili, svoje pa povivali— zato jih je še sedaj ostalo kar precej na kaj zavidljivih mestih.

Zagledani gozd

BOGOMIR ŠTEFANIČ ML.

Ljudska modrost iz preteklosti pove marsikatero pravmo tudi za naš čas, denimo tisto o drevesih in gozdu — namreč, kako včasih zaradi posamičnih dreves ne vidimo več celega gozda. Primero lahko dandanes uporabimo v številnih okoliščinah, saj je sodoben način življenja že po naravi nagnjen k posameznostim, pri čemer pa pogosto ali pa kar praviloma izgubljam občutek za smiselnost celote. Dokler ... Dokler ni prepozno ali pa dokler kakšen „gozdar” ne zakriči dovolj glasno: stopite korak nazaj in si oglejte, kako je vendar s celim gozdom!

Prvi cilj vlade v letšnjem letu ... je uvedba ukrepov za ustavitev negativnega demografskega gibanja v državi. Naš namen je, da bi ta trend začeli obračati v pozitivnega. Ta cilj ni naključno na prvem mestu. Staranje prebivalstva in zmanjševanje deleža aktivne populacije je namreč dolgoročno najresnejši strukturni problem naše države. To so bile tako rekoč prve besede, ki jih je na nedavni tiskovni konferenci, namenjeni predstavitvi vladnega programa za leto 2005, izgovoril prvi operativec slovenske politike — recimo mu za to priložnost kar prvi „gozdar” v gozdu slovenske države — predsednik vlade Janez Janša.

Ali je povedal kaj tako novega, da bi morali tem besedam nakloniti komentatorsko pozornost? Odgovor je ne. Povedal ni nič takega, česar naši bralci ne bi vedeli. Dovolj je opozoriti na porazni demografski statistiki posvečene zapise dr. Marka Kremžarja, dr. Toneta Kunstlja in dr. Lojzeta Gosarja, če temu dodamo še opozorila duhovnikov — od nadškofa Alojza Urana do p. Miha Žužka — smo dovolj nazorno povedali, kako odmevna je ta tematika že na straneh našega časopisa.

Podatki iz teh prispevkov so res alarmantni. Naj jih nekoliko poosebim: ko sem se pred dobrimi trides-

etimi leti odpravljal v prvi razred osnovne šole, je bilo z menoj več kot 30.000 „šolcev”; ko bo čez dobri dve leti prvoroček moj sin, pa bo njegova šolska družina skorajda prepolovljena (leta 2001 je bilo rojenih 17.477 otrok). Še slabše se bo godilo generaciji 2003, v kateri je bilo rojenih še nekaj manj otrok, namreč 17.321, istega leta pa je v Sloveniji umrlo 19.451 ljudi, kar na ravni naravnega prirasta pomeni krepak minus (— 2130). Predlansko leto pa glede tega ni bilo posebnost, saj statistiki že od leta 1997 zapisujejo negativni naravni prirast.

Še bi lahko nizali zaskrbljujoče podatke: o zviševanju starosti žensk pri prvem porodu (že 27,3 leta predlani), o vedno manjšem številu družin z več otroki in vedno večjem številu družin brez otrok, o skokovitem večanju deleža starejšega prebivalstva ... Slovenska rodnost je trenutno okoli 1,2 otroka na žensko v rodni dobi, za enostavno obnavljanje prebivalstva pa bi morala biti ta številka obrnjena — namreč 2,1.

Toda, kot že zapisano, to niso novi podatki in vsaj nekateri demografi pa tudi predstavniki civilne družbe (zlasti Cerkve) so nanje opozarjali že leta. Niso pa nanje v enaki meri opozarjali politiki — natančneje vladajoči politiki. In prav v tem je novost Janševih pro-

gramskih besed. Nočemo trditi, da v zadnjem desetletju na področju družinske politike ni bilo nič narejeno, ne moremo pa se znebiti vtisa, da je bilo za nedavni oblastni vrh, ki se je (predvsem sam sebi) zdel „obsojen” na stalno vladanje, to vprašanje zgolj eno izmed mnogih bolj ali manj (ne)pomembnih. Preprosto niso opazili, da tu ne govorimo več o posameznem drevesu, če ostanemo pri uvodni primeri, ampak o obstoju celega gozda. Predolgo zanemarjanje poglabljanja demografske krize je bilo, kot opozarjajo strokovnjaki, več kot očitno, zlasti vlada v prejšnjem mandatu pa je bila „kljub opozorilom še posebej ignorantska”, kot je oktobra lani dejal demograf dr. Janez Malačič.

Ali sedanji vladni program obeta drugačno dogajanje? Napovedovati ni mogoče, saj je jasno, da so spremembe pri demografskih gibanjih posledica številnih med seboj prepletenih dejavnikov, na katere ni mogoče vplivati le z oblastnimi vzvodi. Navsezadnje imajo tu bistveno vlogo tudi pojmi, kot so vrednote, hierarhija življenjskih ciljev, miselnost ... Kljub temu Janšve po vsebini stare, po družbenem položaju, s katerega so bile izrečene, pa nove besede pomenijo svojevrstno politično-prioritetno streznitev. Vsaj gozd smo torej zagledali.

Po Družini

Umirjena politika do sosedov

Vznemirjenje zaradi zadnjih dogodkov v slovenskih odnosih z Italijo in Avstrijo je pretirano, je prepričan zunanji minister Dimitrij Rupel. „Slovenija je dobro zavarovana, je članica Evropske unije in zveze NATO, njen mednarodni položaj še nikoli ni bil tako trden, zato smo Slovenci lahko samozavestni,” je minister utemeljil takšno prepričanje.

Mednarodne pogodbe, kot so Osimski sporazumi, Rimski sporazum in Avstrijska državna pogodba, so polno veljavne, na Slovenijo pa nihče ne izvaja pritiskov, je dodal. Obenem je poudaril, da Slovenija ostaja zavezana načelu „pacta sunt servanda”, torej, da je pogodbe treba spoštovati.

Novinarska konferenca ministra Rupla je bila sicer posvečena predstavitvi nalog vlade oziroma zunanjega ministrstva na področju zunanje politike v letu 2005. Med njimi je minister na prvem mestu omenil uspešno izvedbo predsedovanja Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE).

Vlada bo po Ruplovih napovedih vodila „umirjeno politiko do sosedov”, sporna vprašanja z njimi pa bo urejala na evropski način.

GLEJ...

LJUBLJANA: RAZSTAVA O SLOVENCIH V ARGENTINI ... 2

ZA ZGODOVINO O GENERALU RUPNIKU 4

NOVA KNJIGA O UMETNIKU FRANCETU GORŠETU 2

BUSH IN PUTIN V BRATISLAVI 6

Razstava o Slovencih v Argentini

(Od našega dopisnika v Sloveniji)

V Slovenskem etnografskem muzeju so 24. februarja odprli razstavo Slovenski priseljenci v Argentini. V ta namen so pripeljali v Slovenijo material, ki je bil že razstavljen v Državnem muzeju immigrantov v Buenos Airesu in drugod po Argentini. Ker pa je na panojih tekst v španskem jeziku, so vsakemu dodali še manjšega z besedilom v slovenščini. Za to prilžnost so povabili Izseljensko društvo Slovenija v svetu, da se pridruži razstavi s krajšim sestavkom in nekaterimi slikami Slovencev iz

Argentine, ki so se preselili v Slovenijo in so prepoznavni v slovenski družbi. Predstavljena je tudi vitrina z revalnimi in knjižnimi izdajami društva, med katerimi je bil čisto „svež“ Zbornik, ki vsebuje referate in drug zanimiv material prvih enajstih Taborov Slovenije v svetu. Razstavo zelo poživljuje vitrina s pisanicami, ki jih je že pred leti muzeju podaril inž. Marko Bajuk iz Mendoza.

Na odprtju je glasbeno noto podal basist Janez Vasle ob spremljavi pianista prof. Ivan Vombergar. Vasle je občuteno zapel tako N'nav čez izaro kot *El día que me quieras*.

O razstavi in njenem nastajanju je govorila kustosinja Dana Hribar, ki je izrabila prisotnost arh. Jureta Vombergarja in se mu javno zahvalila za njegovo pomoč.

Spregovoril je tudi Franc Pukrič, državni sekretar pri Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, o važnosti kulture kot temelja samozavedanja, obstoja in tudi samozavezi.

Številni obiskovalci, — med katerimi je bilo veliko znanih osebnosti, povezanih na različne načine s Slovenci v Argentini, in pa mnogo Slovencev, rojenih v Argentini, — so se nato podali v razstavni prostor. Močan in eleganten vtis so naredile

Arh. Jure Vombergar na otvoritvi

stene, oblečene v argentinsko zastavo, ob njih pa 25 panojev s pripadajočimi slovenskimi dvojčki. Prostor so dopolnjevali otočki-vitrine. Na malem ekranu pa so se vrteli nekateri videoposnetki iz leta 2003 Marije Brecelj, urednice kulturnih programov na tržanki RAI (mimogrede: Marija je hudomušno krstila arh. Vombergarja za edinega „avtohtonega Argentinca“: menda je bil edini v Argentini živeči Slovenec na odprtju...).

Za nekoga, ki razstave ni videl, je lepo presenečenje spet videti obraze, publikacije, priredbe, ki jih je sam doživljal. Ko jo pregleda, pa se mu zdi, da marsikaj še manjka. No, saj se razume, ni mogoče predstaviti vsega in vsak ima svoje okuse, želje. Vendar bi pripomnil dve stvari. Malo moteče je pomanjkanje sorazmerja, predvsem pri predstavitvi knjižnih izdaj. In pa občutek, da je večji poudarek na arheologiji, če se tako izrazim, kot pa na živem slovenstvu (ki ga ni malo v Argentini).

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Precej razgiban teden smo imeli to pot in kar preveč gradiva se je nabralo za tako skopo odmerjen prostor. In v tem gibanju je vlada doživela dobre in slabe trenutke.

Zbogom, „default“. Končalo se je dolgovezno romanje države, ki je koncem leta 2001 (predsednik Rodríguez Saá) veseljarico napovedala, da ne bo plačevala svojega zunanjega dolga. Več kot tri leta smo potrebovali, da se mogla gospodarska ekipa pripraviti nek načrt in ga ponuditi zunanjim upnikom. Seveda, njim celotna zadeva ni bila všeč, ker ponudba je pomenila grobo znižanje vrednosti bonov. Vendar, ker je Argentina trdovratno branila svoj položaj in si mnogi od morebitnih tožb niso kaj veliko obetali, ker okoli 75% tujih upnikov pristal na vladno ponudbo. Dokončna številka še ni ugotovljena, a se gotovo suče okoli omenjenih vrednosti. To pomeni velik uspeh za vlado, in ta uspeh si nekako lastita tako minister Lavagna kot predsednik Kirchner.

Druga postaja. Seveda s tem uspehom težave naše družbe še niso končane. Celoten problem se nadaljuje in to je bila komaj prva postaja. Treba bo odplačevati razne dolge, ki bodo še leta in leta viseli nad Argentino kot Damoklejev meč. V zamenjavo je priložilo okoli 81 tisoč milijonov dolarjev in z uvedbo (in sprejemom) novih bonov je vlada prihranila državi kar 41 tisoč milijonov. Vendar celotni dolg je pred zamenjavo dosegal točno 181.220 milijonov dolarjev, sedaj pa je padel na 141.943 milijone. To je še vedno strahovito številka, in res nikomur ni jasno, kdaj in kako jo bo država odplačala. Ves ta velik uspeh, ki ga vlada na vse kriplje opeva, je le oddih na tem dolgem križevem potu.

Kaj še pride. Opogumljen z uspehom pri zamenjavi bonov je predsednik Kirchner že namignil, da bo trden položaj držal tudi v pogajanjih z Mednarodnim denarnim skladom in s skupino G7 najbolj razvitih držav sveta. Prvotna strategija na tem področju bo pravzaprav zavlačevati začetek pogajanj, kar tudi ni napačno. Najprej je treba urediti vrsto notranjih zadev in skurati, da se pospeši pritok novih produktivnih kapitalov. Ni manjše vprašanje valutna vrednost dolarja. Danes se suče okoli 2.95, a le z močnim posegom vlade, ker argentinski peso kaže moč in pritiska dolar doli. Nizek dolar bi tudi sedaj povečal vrednost novih bonov, sklenjenih v domači valuti. Vendar uspeh izvoza, ki je eden temeljnih kamnov argentinske reaktivacije vladi narekuje, da dolar drži čim višje.

Afera z mamili. Tihotapljenje mamil iz Peruja v Argentino in od tu v Španijo še naprej pretresa vlado in letalski svet. Izkazalo se je, da kokain ni le odhajal v Evropo s podjetje Southern Winds, temveč je tudi prihajal po tej poti iz Peruja. Vkrcavali so ga v skoraj nepoznanem mestu Tacna, izkrcavali pa v Cordobi. da se izogne zapletom in sumičenju, je vlada sklenila, da ne bo več finančno podpirala te družbe. Iz državne blagajne je namreč SW mesečno prejela 8 milijonov pesov, kot prispevek za „pluralizacijo“ zračnega prostora. Sodna raziskava se nadaljuje, vendar si opazovalci od nje kaj malo obetajo.. Kakor tudi od dejstva, da je sedaj nadzorstvo letalstva v rokah Notranjega ministrstva. Težko bo vzpostaviti red zlasti v kaosu, ki je letališče Ezeiza, kjer ni nikakršne koordinacije, ne za varnost ne proti tihotapljenju, med osmimi različnimi skupinami ki delujejo v sklopu letališča.

Obtoženi škof. Ustavimo se še ob aferi med vlado in škofom Baseottom. On ima na skrbi pastoralno oboroženih sil in se je pred dnevi spotaknil ob ministra za zdravstvo. Ta namreč pospešuje despenalizacijo splava. Ob takem zadržanju je msgr. Baseotto uporabil evangelijski izraz, da bi minister zaslužil, „da mu navežejo kamen in ga vržejo v morje“. Vik in krik je padel zlasti iz leve, ki je izraz takoj napeljala na žalostne dogodke, ko je mornarica med protigverilsko vojno na ta okruten način odpravljala sovražne elemente. Škof je ugotovil, da so njegov izraz postavili izven konteksta, a vlada je nastopila v obrambo ministra in prosila v Vatikan, naj vojaškega škofa odpokličejo. To pa seveda ni tako enostavno. Po eni strani papeževa bolezen zavira sicer že tako počasne administrativne postopke v Svetem sedežu; po drugi strani pa v Rimu z nezaupanjem gledajo na stalni argentinske vlade, ki sicer jasno izraža stalni proti abortusu, nič pa ne reče ob izjavah enega od ministrov, ki se prav tako jasno izraža za splav.

Razgibana notranjost. Dva dogodka sta močno spremenila stanje v dveh argentinskih provincih. Najprej je Vrhovno sodišče potrdilo, da je edini veljavni župan prestolnice San Luis Daniel Persico, ki vodi opozicijo proti bratom Rodríguez Saá. Po drugi pa so imeli guvernerske volitve v provinci Santiago del Estero. Presenetljivo je zmaga opozicijskega poveza, ki jo vodijo radikali, in s tem prekinila desetletja peronistične nadvlade. Prvi dogodek je ugoden za vlado, drugi pa predstavlja nov spodrsrlaj Kirchnerja na poti „transverzalnosti“.

Vitrina Slovenije v svetu

V zanosu besede in petanju vere

Na deželnem sedežu italijanske televizijske hiše RAI v Trstu so predstavili slovenski televizijski film o pisatelju Alojzu Rebuli, ki nosi naslov **Epifanija zemlje in duha** ter podnaslov Alojz Rebula: V zanosu besede in petanju vere. Scenarij za film sta napisala Marija Brecelj in Igor Škamperle, režirala pa ga je urednica kulturnih programov Radia Trst A Marija Brecelj.

Igor Škamperle in Marija Brecelj sta pripravila uro trajajoč televizijski film o Alojzu Rebuli tako, da sta besedo dala pisatelju, izbrala mozaik literarnih utrinkov, ki ga najbolje označujejo (podajal jih je igralec Vladimir Jurc), predvsem pa sta pred kamero postavila tudi vrsto njegovih prijateljev, sodobnikov, slavistov in njegovih učencev, saj je bil Alojz Rebula dolga leta profesor klasičnih jezikov na slovenskem klasičnem liceju France Prešeren v Trstu. Rebula je na predstavitvi filma dejal, da se ima „težko za pisatelja, prej za profesorja klasičnih jezikov v pokoju“.

V filmu o pisatelju Alojzu Rebuli spregovorijo tudi italijanski tržanki pisatelji Guido Botteri, Manlio Cečovini in Claudio Magris, ki so poudarili predvsem njegov pomen pri gradnji mostov med slovenskim in italijanskim svetom v Trstu, medtem ko slovenski Rebulov sodobnik Boris Pahor v svojem posegu predvsem poudari, kako sta skupaj z Rebulom po drugi svetovni vojni začela znova oživljati slovensko literaturo v Trstu.

Igor Škamperle je poudaril, da je „Rebulovo življenje dejansko presek slovenskega kulturnega življenja zadnjih petdesetih let v Trstu“.

Direktor deželnega sedeža RAI Roberto Collini, vodja slovenskega programskega oddelka RAI v Trstu Nataša Sosič, režiserka Marija Brecelj in scenarist Igor Škamperle so v uvodnih besedah predstavili predvsem osebnost pisatelja Alojza Rebule.

France Gorje: Kipi govorijo

Zalozba Društva je izdala svojevrstno knjigo Kipi govorijo, ki je hkrati monografija o kiparju Francetu Gorju in pesniška zbirka pesnika Smiljana Trobina.

Osemindeset izbranih Gorjetovih kipov, nastalih med letoma 1926 in 1980, s svojo transcendentalno govorico bogati slovenski ožji in širši kulturni prostor, ga povezuje in opogumlja za naslednje usodne zgodovinske korake našega bivanja v Evropi. Ob Gorjetovih kipih nas pesnik Smiljan Trobin opominja, da bi to, kar smo, znali biti z vso polnostjo - v srcu Evrope. Knjigo opisuje spletna stran založbe Družina.

„Knjiga Kipi govorijo že z naslovom pove bistvo: Gorjetove umetnine nam pripovedujejo o lepoti in o presežnem - kipi na svoj način, ob njih napisane

pesmi na svojega. V knjigi sta ti dve pričevanji združeni v samosvojem ritmu, ki pusti bralcu, da sam ustvarja sebi lastno presežno podobo o temah, v katerih mu je ponujena refleksija pesmi in tiho pričevanje kipov. V kretnjah Gorjetovih kipov se skriva tisoč kretenj, zlitih v eno; pripovedujejo o življenju, ki je vrednota in dar.“

KIPI GOVORJO

Knjigo je uredila Odeta Gorje, spremno besedo o Francetu Gorju je napisal ravnatelj Narodne galerije dr. Andrej Smrekar, o Smiljanu Trobinu pa pesnik in dramski igralec Tone Kuntner. Fotografije so delo Marjana Smerketa. Knjigo so predstavili v galeriji Družina v Ljubljani. Predstavitve se je udeležil tudi arh. Jure Vombergar iz Argentine, ki je govoril o Gorjetovih zvezah z Argentino in s slikarko Baro Remec.

Dr. Franc Rode imenovan za člana Kongregacije za škofe

V soboto, 26. februarja 2005, je sveti oče Janez Pavel II. imenoval dr. Franca Rodeta, nekdanjega ljubljanskega nadškofa in sedanjega prefekta Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja, za člana Kongregacije za škofe.

Po Zakoniku Cerkvenega prava so kongregacije uradi rimske kurije, po

katerih papež navadno opravlja posle vesoljne Cerkve in ki v njegovem imenu in z njegovo oblastjo izvršujejo službo v blagor Cerkvam. Kongregacije so najvišji upravni organ za posamezno področje delovanja, njihovi člani pa so samo kardinali in škofje. V Rimski kuriji je poleg državnega tajništva še devet kongregacij, tri sodišča in enajst svetov.

Kongregacija za škofe je pristojna za ustanovitve, spreminjanje, ukinitve delnih Cerkva (škofij) in vojaških ordinarijatov, za imenovanje škofov in njihovo izobraževanje, za apostolske vizitacije, za vse zadeve osebnih prelatur, za obiske ad limina apostolorum ter za delne koncile (cerkvene zbornice) in škofovske konference, katerim potrjuje statute.

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

DR. KATICA CUKJATI (2)

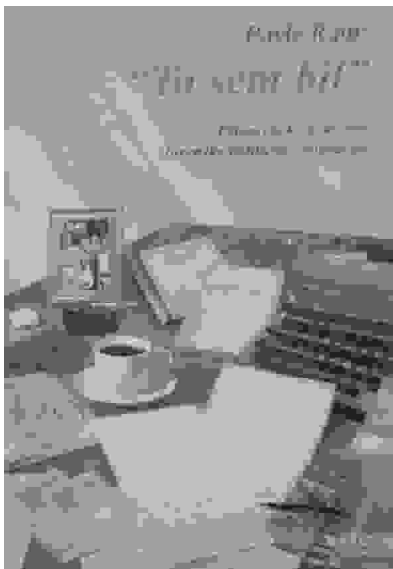
Pavle Rant: „TO SEM BIL“

VSEBINA KNJIGE

O medvojnih dogodkih se Pavle Rant izrazi zelo na kratko. Saj v prvem poglavju (ta ima le 16 strani) nam poda avtobiografijo do avgusta leta 1946. S presenečenjem lahko na teh skopo odmerjenih straneh izvedemo, da je bil oče liberallec; kako je Pavle zavestno prestopil na katoliško stran („in mi tega ni bilo nikdar žal“); Pavletov odpust iz rkofovskih zavodov; umik v Padovo leta 1942; delovanje po vrnitvi iz Padove in begunstvo v Avstriji. Iz knjige se da razbrati, da je v begunstvu — zamejstvu Pavle Rant po eni strani poskusil nadaljevanje pravnih pridijs v Gradcu; po drugi strani pa sta mu to onemogočila komunistična nevarnost izročitve v Slovenijo ter življenjska potreba in želja po sodelovanju med begunci ter začetki begunskega novinarstva z glasilom „Domovina v taborišču“.

Od odhoda iz Slovenije do konca leta 1947 je Pavle Rant pisal svoj dnevnik; pozneje v Rimu pa je pisal kroniko dogodkov. Celotna knjiga pa priča, da je verjetno avtor knjige imel to posebnost in vrlino, da ni samo aktivno sodeloval na najrazličnejših področjih kot mnogi drugi člani skupnosti, temveč da je tudi vse to vestno, urejeno in natančno registriral in dokumentiral. To pa razodeva ne samo novinarski poklic, temveč Pavletovo prepričanje, da je to važen del slovenske zgodovine, ki ga je treba zabeležiti, ker bodo zasijali novi časi, ko bo resnica prida na dan.

V drugem poglavju te knjige pa nam Pavle Rant približa podobo življenja Slovencev v Rimu s poudarkom na delu Slovenskega socialnega odbora, pri katerem je aktivno sodeloval. Malo ptevilo Slovencev sploh ima pojem, koliko je bilo dela, skrbi, posre-

dovanj in težav s strani perčice Slovencev v Rimu, da so slovenski begunci lahko odšli po svetu.

V tem poglavju Pavel tudi omenja svoje prvo srečanje z dr. Mihom Krekom, s katerim je obdržal pismene stike skozi vse življenje. V tem poglavju je tudi naslov „Dopisovanje z msgr. Škerbcem“. Tudi s tem duhovnikom, ki se je pozneje odselil v ZDA, (Pavle Rant ga je poznal ne iz Slovenije iz zgodnjih študentovskih let) je obdržal stalno povezavo in izmenjavo mnenj.

Na vrsti so prve odse-

litve v tujino: dr. Miha Krek in msgr. Škerbec v

ZDA, Ruda Jurčec v Argentino, študentje v

Madrid. Verjetno je to poglavje po svoje

najbolj zanimivo in ne vem, če je ne kdo

drugi te dogodke sploh registriral.

Pavle Rant je prišel v Argentino septem-

bra 1948. V tretjem poglavju knjige, ki nosi

naslov „V Argentini“ pa nam Pavle Rant

prikaže začetke emigracijskega življenja ne

samo v Argentini temveč tudi v ZDA in

Kanadi, saj je bil v stalnem pismenem

stiku, v izmenjavi mnenj, v zdravi in odkri-

tosrčni kritiki z msgr. Škerbcem, dr. Kre-

kom in mnogimi drugimi pomembnejšimi

Slovinci.

Počasi so se slovenske organizacije pri-

lagajale novim okoliščinam in nastajale so

nove (Društvo Slovencev, slovenske osnov-

ne šole, Slovenska kulturna akcija itd) med

njimi se tudi pojavijo razna trenja, včasih

zaradi vodilnih oseb, včasih zaradi delo-

vanja na istih področjih. Če primerjamo

emigracijsko problematiko tedanjih časov s

sedanjo, se nam prva leta prihoda razode-

vajo včasih skoraj kot nerazumljiva; drugič

kot neverjetno aktualna. Že petdesetega

leta je veliko govora o emigracijski krizi, o

neuspehih tako na severni kot na južni

polobli Amerike. Pavle Rant piše Škerbcu

glede emigracijskega stanja v Argentini: „Razmere so tako ugodne in možnosti napredka tako obširne, da bodo marsikoga priklenile na to zemljo.“ Svobodna Slovenija dobro napreduje, čeprav je stalno v finančnih težavah. Ne ve, če Ameriška domovina toliko koristi v ZDA. (str. 63). Pavle misli, da so Slovenci v Argentini kljub pomanjkljivostim daleč najboljša narodna skupina.

Pavle Rant je bil novinar, politik in vzgojitelj, kdor ga je le malo poznal, je vedel, da je bil na vseh področjih poln sposobnosti, odgovornosti in navdušenja. Po vsej verjetnosti mu je pa najbolj ležalo pri srcu časnikarstvo in prav četrto poglavje knjige „Novinar“ je najbolj obširno. V njem je velik del posvečen polemični temi: problematika „Vestnik - Tabor“ in njeno zgodovinsko ozadje ter protagonisti dogodkov.

Še pred drugo svetovno vojno je Pavle Rant sodeloval pri tedniku **Gorenjec**; po vojni pa je sodeloval pri začetkih begunskega tiska v Vetrinju. Velike vrednosti je bilo Pavletovo sodelovanje pri tedniku **Svobodne Slovenije** in pri vsakoletnem **Zborniku**.

V petem poglavju knjige lahko ocenimo delo Pavleta Ranta kot politika in v temem pa kot vzgojitelja.

Leta 1954 je Rudolf Smersu poklical Pavleta k sodelovanju v Slovensko ljudsko stranko (pozneje preimenovano v Slovensko krščansko demokracijo) in od tedaj naprej je bil stalno in tesno povezan z njo (bil je član Poverjenstva in Načelstva). V tem poglavju se lahko približamo tako polemikam, ki jih je imel z Milom Staretom, kot podporo raznim Staretovim akcijam. V tem poglavju knjige lahko zasledimo misli dr. Mihe Kreka na političnem področju ter odmeve njegovega obiska Argentine (1961. leta).

V poglavju ki nam predstavi Pavleta Ranta kot vzgojitelja je popis dela, ki ga je kot pedagog pričel s poučevanjem v slovenski osnovni šoli na Pristavi in opis okoliščin in sodelovanja pri izdaji učbenikov **Zdomski živčav in Slovenski svet**. Pavletovo delo na Srednjemškem tečaju je bilo neumorno. Bil je profesor zgodovine, večkratni ravnatelj, stalni obnovitelj; poln načrtov in originalnih zamisli.

ZAKLJUČEK

Med prebiranjem knjige nam Pavle Rant mnogokrat omeni dogodke, pri katerih

iz tega ali onega razloga poda odpoved določeni funkciji in jo potem ponovno prevzame. Tudi kdor bi osebno ne poznal Pavla Ranta temveč iz samega teksta knjige, bi ugotovil, da čeprav so bile Pavlove reakcije nagle in temperamentne, lastne sangvini-ku, je v bistvu bil kolerik: globokih in trdnih prepričanj, neomajen, kar se tiče vrednot. Trenutno prenašlo reakcijo je z dnevi pozabil, ker je vedel, da ga slovenska emigracija potrebuje, da lahko mnogo pripomore k njeni rasti, se je z vsem srcem vrnil na delo — bil je „garač“, ki ni poznal sebičnosti.

Branje te knjige nam tudi približa na desetine Pavletovih originalnih zamisli, realistično gledanje na življenje naše skupnosti, veliko izmed teh idej o bodočnosti naše skupnosti se je uresničilo ne v zadnjih letih, bile so profetične, vizionarne.

Hvala Pavletu Rantu se je ohranilo na stotine dokumentov, ki pričajo o življenju in delu naše emigracije. Ta publikacija je res prispevek k zgodovini slovenske politične emigracije, ki je del zgodovine Slovenije. Za nas, ki živimo v Argentini, ima ta knjiga ne prav poseben pomen, saj nam govori o naši najbližji preteklosti in najvažnejših dogodkih in osebah, ki so jo izoblikovale. Marsikdo ima lahko različne poglede na ta ali drugi dogodek, na to ali drugo osebo; tudi avtorica teh vrstic, a vrednost publikacije je neprecenljiva.

Za slovenske zgodovinarje izven Argentine pa ima ta knjiga tudi poseben pomen; tudi če so jim imena neznana, bodo lahko iz samega branja razbrali, kako je potekalo begunsko življenje v Argentini (predvsem na polju publikacij in organizacij) in ne marsikaj.

Pravo vrednost in zanimivost te publikacije je nemogoče oceniti po teh vrsticah, temveč le z branjem te knjige.

Pavletu Rantu hvaležna učenka in kolegica Katica Cukjati

Opomba: Članek je izveček govora, ki je bil pripravljen za predavanje pri SKA. Iz osebnih razlogov pozneje doslej ne ni bil objavljen.

Seminar za učiteljice in učitelje v Sloveniji

Iz seminarja učiteljev, ki je potekal v Zrečah in Ljubljani od 31. januarja pa do 11. februarja smo se srečno vrnili: v Bariloche Andrej Duh in Eva Smersu.

V San Justo: Sanika Urbančič, Irena Poglajen, Lučka Bergant Uštar in Kristina Skvarča-Šenk.

V Lanús: Helena Cerar Rot in Marija Itati Grbec v ABC (Slov.hita).

V Ramos Mejia: Erika Ribnikar in Aleksandra Omahna.

V San Martin Lučka Petkovšek.

V Mendoza Boris Bajda

Na Srednjemškem tečaju: Anica Mehle, Kristina Jereb

Qualizza in Terezka Prijatelj Žnidar.

V ZDA Mirjam Gremes in v Avstralijo Liliana Eggleston.

Z novim navdušenjem se bomo lotili poučevanja slovenščine in drugih predmetov.

Prireditelji seminarja so se potrudili in nam nudili mnogo idej, izkušenj, predavanj, učbenikov in pripomočkov s katerimi bomo lahko obogatili naše slovenske šole.

Na seminarju smo pa tudi imeli priložnost medsebojne-

ga spoznavanja in spontanega razgovora.

Ugotavljali smo, da bi bilo nujno kdaj si vzeti čas, za medsebojni strokovni razgovor ali izpopolnjevanje v slovenščini.

Tudi o poteku seminarja in svojih izkušnjah in doživetjih v Sloveniji bi bili pripravljeni pogovoriti se z vsemi, ki bi jih ta tema zanimala.

Kdor bi želel poslušati vso tiskovno konferenco, ki je bila v petek 11. 2, na kateri smo tudi skoraj vsi nastopili in zapeli, vas vabim da odprete prek interneta radio Ognjisce, Oddajo za Slovence po svetu z dne 20. 2 in sicer na naslovu **www.ognjisce.si** poiščete predzadnjo oddajo.

Vsaka oddaja ostane le 4 tedne v arhivu. Poiščite jo takoj, da ne bo prepozno!

Terezka Prijatelj-Žnidar

Srečanje prijateljev

Pravijo da je dober prijatelj več vreden kakor pa sosed. Sosed lahko ni dober. Na dobrega prijatelja se pa lahko vedno zaneset, da ti bo ponudil roko v pomoč, v slučaju potrebe. Tako nekako sem razmišljal, ko je pozvonil telefon, in smo dobili veselo sporočilo od dobrega starega prijatelja iz Argentine, da je prišel na obisk na Florido in da je pri hčerki v Miami.

Srce mi je poskočilo od veselja, ko nam je bilo obljubljen, da pridejo k nam na obisk. In tu smo jih imeli v soboto 12. februarja.

Prišel je dobri, ne vedno mladostni Martin Rado in njegova ljubezniva žena Olga. Pripeljala jih je njihova hčerka, vedno nasmejana Lučka, ki živi na Floridi že več let.

Ne da se opisati ganjenja, ko po dolgih letih poda roko prijatelju in ga objame. Nabralo se je toliko novic, da nismo vedeli kje bi začeli z pogovorom. 12. februarja je po koledarju zimski dan. V tem južnem delu Floride pa nimamo nikdar hude zime. Naši prijatelji, ki so se naselili vire na severu Amerike, te dni dobesedno zmr-

zujejo, saj je toplomer vse dneve daleč pod ničlo. Mi smo pa imeli krasen sončen dan, tako da smo kar zunaj na vrtu ob prigrizku in kozarčku vina obnavljali stare spomine. Je že dobrih 30 let kar smo se zadnjič videli. Z Martinom sva bila dolgoletna sodelavca v našem Domu v San Justu. Za pol ure smo se vrnili tudi v mislih v naše belokranjsko zemljo. Pogledali smo film prav od naših domačih krajev, ki ga je posnel

bližnji sorodnik, ki je bil pred dobrim letom tukaj na obisku, in je nam pustil ta film. Videli smo naše hite, lepe njive, ribice ki so krožile po mejni reki Kolpi, vinograde in tako krasne grozde da bi kar segel z roko in jih utrgal. Že v mraku smo se poslovili. Upamo da se bodo ne vrnili, in to za ves dan.

Iskrena hvala za prelep obisk. Velika resnica je, da je dober prijatelj kakor zlato, nikdar ne zarjavi in ne zgubi na vrednosti.

Niko Tomc

Od leve proti desni: Veronica Tomc, Olga Rado, Niko Tomc, Martin Rado, Lučka Rado

SPOMINI

Saj jo imaπ čapo čarodejno

(*Atkerc: Čapa nesmrtnosti*)

V spominih na mlada leta, ki jih je napisal dr. Pirc iz Domžal, beremo, kako jim je v πentvrtkih zaporih blažilo trpljenje petje, ki so ga slivali iz neke zgornje sobe, kjer so bile ženske zapornice. Neverjetno — a res. Prav takrat smo dekleta, ki smo se stiskale v vogalni učilnici in v strahu čakale svojo usodo, zbirale v sobi pod oknom na tleh ter sebi in drugim v tolažbo večkrat kaj zapele. Včasih mrmraje, večkrat pa tudi s polnim glasom. Petje nam je bila notranja potreba. Krepčalo nas je v trenutkih največjega obupa.

Kar nas je prestalo tiste črne mesece, smo πe pozneje pri srečanjih ob spominih večkrat zapele. Malo v spomin, najbolj pa za nabiranje novih moči, saj nam ni bilo lahko. In πe danes, ob vsaki priložnosti zapojem. Tudi sama. Če bi ljudje vedeli, kakna opora in pomoč je pesem, bi se bolje razumeli med seboj in vsem bi bilo lepše. Ne bi iskali zdravil in mamil. To čudežno zdravilo, to čarobno čapo, ki jo je iskal Abduraman v Atkerčevi pesnitvi, imamo vsi pri roki. V naših družinah in v naših Domovih odprimo srca in grla! Strahote vsakdanjih skrbi bodo milejše. Sebi in drugim pomagajmo s tem zdravilom! Po kapljicah, v rednih obrokih. Krepčali bomo tudi izrazno moč naših mladih, narod pa bo ohranil eno najbolj dragocenih izročil naših junakih prednikov.

Milena Ahčin

Srčnost in velikodušnost

VICTORIA CARDONA

Srčnost je krepost, ki omogoča, da po naravi plemenit značaj tudi dejansko izkazuje velikodušnost. Kdor je odprtih rok, vedno prinaša veselje, ker vse dela iz ljubezni. Ljubezen raste iz odpovedovanja sebi in služenja bližnjim.

Velikodušnost dela človeka boljše, njegov zgled pa oblikuje otroke v dobre ljudi. Učimo otroke, da si znajo pri igranju med seboj izmenjavati igrače. Tako se bodo naučili z dobro voljo dajati in prejemati.

Najprimernejša doba za vzgajanje otrok k velikodušnosti je med šestim in dvanaajstim letom starosti. V tem času so najbolj pripravljeni za sodelovanje, izpolnjevanje naročil in družinsko pomoč. Pri najmanjših se namreč le razvija čut za lastnino in se pojavlja nagnjenost k egoizmu.

Vzgajanje je umetnost, pri kateri je treba mnogo opazovanja in razumevanja, če hočemo, da bodo otroci z veseljem velikodušni in se ne bodo čutili prikrajšane. Z vzgajanjem k medsebojni plemenitosti se krepi srčnost, ki je v sedanjih družbenih razmerah tako pomembna. Prežeti smo z materializmom in potrošništvom; vse nas žene k nenehnemu zadovoljevanju osebnih nagnjenj.

Zato je treba že od malega vzgajati močne osebnosti, da bodo vzdržale pred prihodnjimi življenjskimi težavami. Pomagajmo mladim, da bodo mogli krotiti svoja nagnjenja in mirno prenašati, če se jim vsaka želja takoj ne izpolni. Vse lahko pelje k dobremu, a je treba imeti potrpljenje, ki se pridobi že v družini.

Če starejši otroci vzamejo igračo dveletnemu

otroku in le-ta potem cepeta in kriči, je treba malemu pokazati razumevanje. Njemu se samozavest le razvija.

Starejšim pa prigovarjamo, da igračo sami vrnejo. Če to uspe, se iz tega vsi nekaj naučimo: stari, da ne dramatizirajo, otroci pa, da zmorejo nekaj popustiti. Morda se bo celo zgodilo, da bo najmlajši sam dal igračo starejšim in se bodo potem vsi skupaj lepo igrali.

Prav bi bilo, če bi vsi mogli reči, da doma živijo takole:

1.- Duh služenja drugim je pri nas vir globokega zadovoljstva, ki ga ne zamenjamo z ničimer. Trudimo se, da življenje primerno usklajujemo s stari, tovariši, stariimi stari, bolnimi, telesno prizadetimi in manj premožnimi.

2.- Znamo biti srčni pri samoodpovedi in zadovoljevanju potreb. Otroci se znajo premagovati, da ne vzamejo sladkarij pred kosilom, drugi pa smo zmorni v jedi ter skromni pri vsakdanjih izdatkih in razvedrilu.

3.- Skrbimo, da so otroci izven šolskega časa v družbi drugih otrok, zlasti če imamo samo enega ali dva. Če naj otrok kaj prepusti drugemu, ga k temu ne silimo, ampak mu povemo razloge za to. Učimo se živeti med seboj tako, da nismo notranje navezani na materialne dobrine.

(catholic.net)

PISMA BRALCEV

Za našo zgodovino

V Svobodni Sloveniji št. 2, januarja t. l., na strani 5. je pod naslovom „Eslovenia, mi tierra“, nekdo v praprtini nekoliko nejasno opisal stanje v katerem smo se znali slovenski protikomunisti ob koncu druge svetovne vojne.

Slovenske zdomce je vedno vznemirjala po komunistih pristransko prikazana naša polpretekla zgodovina. Žal se je podobno dogajalo tudi v zdomstvu nekaj desetletij nazaj. Prav zato smo tedaj doživljali razburjenje duhov, ki so po nepotrebnem skalili mirno sožitje rojakov po svetu.

Pisec razlaga pransko govorečim, da je ob koncu vojne narodni odbor za Slovenijo hotel prepričati Rupnika (pravilno gen. Rupnika), naj bi se odpovedal vodstvu slovenskega domobranstva, a mu ni uspelo. Prav tako je poizkusil pri Nemcih, a tudi brez uspeha. Vse to naj bi bilo usodno za Slovence, ker je onemogočilo, da bi NO za Slovenijo izvedel svoj načrt, spričo katerega bi se slovenski domobranci mogli boriti proti Nemcem na strani zahodnih zaveznikov.

Če trezno gledamo na takratno politično stanje doma in po svetu, pridemo do logičnega zaključka, da je bil tisti načrt NO za Slovenijo nesmiseln, torej neizvedljiv. Za zahodne zaveznike ter njihove partnerje Sovjete je bil tedaj edini cilj poraziti Hitlerja in njegovo nacistično Nemčijo. Vse drugo je bilo postranskega pomena.

Piscu uide priznanje, da je general Rupnik še tedaj užival vso podporo domo-

branskih poveljnikov. Vpraajmo se, le komu naj bi zaupali, če ne ustanovitelju slovenskih domobrancev, katere je vodil od zmage do zmage napram partizanom.

In končno pisec potoži, da nas je takrat čas prehitel; zato je bilo treba misliti na umik iz Slovenije. O tistem umiku se je mnogo govorilo in tudi pisalo! Vendar so mnogi ljudje mnenja, da je umik dejansko pomenil paničen beg v negotovost. In končno so domobranci so domobranci le dosegli Korotko (ne brez boja s partizani) kjer so jih Ang-leži razorožili in jim zagotovili varnost. NO je domobrance preimenoval v Slovensko narodno vojsko. Za poveljnika te pa imenoval generala Krenerja. Pripomnil bi le to, da se pisec „Eslovenia, mi tierra“ omalovažujoče izraža o generalu Rupniku, kar je bilo nekaj vsakdanjega pred nekaj desetletji in je žal tu in tam še danes.

Letos v maju se bomo Slovenci spominjali 60. obletnice naše narodne nesreče in slovenske diaspore v svetu. Ponižni in s potenostjo priznajmo, da so se tam in takrat storile usodne napake vodilnih. Daj Bog, da bi se kaj podobnega nikoli več ne ponovilo!

Primer je čas, ko smemo iskati grobove žrtev komunistov. Mnogo je teh in stalno se odkrivajo nova grobišča. Naša narodna in krščanska dolžnost je poiskati grob generala Leona Rupnika ter pokopati njegove mučeniške kosti v blagoslovljeno zemljo. Bomo to storili?

Nace Frančič

Nov državni praznik?

Vlada pripravlja predlog spremembe zakona o praznikih, s katero bi bil uveden nov državni praznik - dan slovenske enotnosti, je potrdil tiskovni predstavnik vlade Jernej Pavlin.

Stališče o pomenu simbolične obeležitve vrnitve večjega dela Primorske k matični domovini je vlada izrazila v odzivu na aktualne razprave o odnosih z Italijo in Avstrijo ter o polpretekli zgodovini. Državni sekretar v kabinetu predsednika vlade Aleksander Zorn pa je za TV Slovenija povedal, da bi praznik obeleževali predvidoma maja, in sicer vsako leto v drugem mestu.

„V Sloveniji moramo tudi na simbolični ravni potrditi, kako pomembna je bila vrnitev večjega dela Primorske v matično domovino. Vlada bo zato predlagala spremembo zakona o praznikih z namenom, da se spomin na vrnitev večjega dela Primorske matični domovini in spomin na trpljenje primorskega ljudstva med obema vojnama ustrezno obeleži,“ je zapisano v omenjenem stališču vlade.

„Ob tem pa se moramo vprašati, ali smo sami Slovenci storili dovolj za obeležitev spomina na vse, ki so trpeli pod fašizmom, še posebej spomina na primorske Slovence, ki so trpeli najdlje,“ še meni vlada.

Robotski vojaki

Ameriška vojska si uspešno prizadeva k uporabi novega modela vojske robotskih vojakov. Postali naj bi glavna bojna sila na bojišču v roku manj kot desetih let.

Tehnološki napredek robotom omogoča, da sovražnike ulovijo in ubijejo, z varne razdalje pa jih nadzirajo ljudje, ki preko namiznega računalnika previdno opazujejo dogajanje.

Dogovor, vreden 67,3 milijard funtov, je eden največjih, najdržnejših in najhitrejših dosedanjih korakov v zgodovini ameriške vojske.

Na stotine robotov, ki pa zaenkrat še niso primerni za uporabo, bodo razvili v močno bojno silo. Sposobni bodo odkrivati cestne mine v Iraku, raziskovati jame v Afganistanu, poleg tega pa bodo tudi pazili na skladišča z orožjem.

SKRBIMO ZA ZDRAVJE

Najboljše sladko vince...

Znanstveniki so prepričani, da bi pitje navadne vode lahko pomagalo ljudem, ki zaradi nizkega krvnega tlaka omedlijo, ko vstanejo.

Raziskovalci na Kraljevi univerzi v Londonu so odkrili, da se ljudem dvigne krvni tlak, če spijejo dva kozarca vode (480 ml).

Preučevali so ljudi, ki imajo težave z reguliranjem krvnega pritiska in ki se jim krvni tlak opazno zniža, ko vstanejo. Samoregulativen živčni sistem je odgovoren za kontrolo telesnih funkcij, ki niso zavestno regulirane, kot na primer krvni tlak, bitje srca in potenje.

Raziskovalci so se osredotočili na 14 ljudi s samoregulativno napako. Sedem ljudi je imelo popolno samoregulativno napako (PAF), motnjo, ki vpliva le na samoregulativen živčni sistem.

Ostali so imeli tako imenovano več sistemsko slabitev (MSA), nevro-degeneracijsko bolezen, ki jo prepoznamo po kombinaciji simptomov kot je oteženo gibanje in nizek krvni tlak. Vendar pa se tako enim kot drugim krvni tlak opazno zniža, ko vstanejo.

Pacientje so prosili, naj spijejo 480 ml destilirane vode. Pri ljudeh z popolno samoregulativno napako so že po petih minutah izmerili opazno višji krvni tlak. Tudi pri bolnikih z nevro-degeneracijsko boleznijo je bil rezultat po trinajstih minutah isti. Izkazalo se je, da je pitje vode pri vseh delovalo proti zmanjšanju krvnega tlaka.

Raziskovalni profesor Christopher Mathias je dejal: „Ljudje z nizkim krvnim tlakom, ki ga povzroči samoregulativna napaka, so v veliki nevarnosti, da bodo omedleli, ko vstanejo, po obroku ali že po manjšem naporu. To lahko vpliva na njihova življenja na več načinov, od tega, da ne morejo voziti, v skrajnih primerih pa ne morejo niti delati.“

„To odkritje bi lahko pripomoglo k boljšemu razumevanju vzrokov, zakaj do nizkega krvnega tlaka pri teh ljudeh sploh prihaja. Prav tako bi ta raziskava lahko pomagala mnogim, ki nimajo samoregulativne napake, pa vseeno omedlijo zaradi nizkega krvnega tlaka.“ Sklad Sarah Matheson, ki pomaga ljudem z PFA in MSA, je pomagal financirati raziskavo. Alison Abery, sestra za zveze pri skladu je dejala, da bodo člani sklada z veseljem podprli raziskavo in njene rezultate. „Dobro je, da imajo nekaj kar jim bo pomagalo uravnnavati nizek krvni pritisk brez jemanja množice zdravil.“

Ne da bi poznal te podatke, je naš Slomšek skoraj pred dveto let ljudjem svetoval, da naj pijejo „najboljše sladko vince“.

Obisk v Gorici

Slovenski metropolit in ljubljanski nadškof Alojz Uran in pa predsednik državnega zbora France Cukjati sta na povabilo slovenskega pastoralnega sredinča v Gorici, župnije sv. Ivana obiskala primorsko prestolnico.

Msgr. Uran je že mameval v cerkvi sv. Ivana v Gorici, ki velja za „slovensko cerkev v Gorici“. Prav v tej cerkvi se namreč zbira največ slovenskih vernikov v Gorici. Nadškof je številne zbrane vernike, ki so prišli tudi iz novogoriškega območja, nagovoril predvsem kot duhovnik, a je tudi kot dober poznavalec izseljenških in zamejskih Slovencev poudaril velik pomen Cerkev pri ohranjanju in gojenju slovenske besede izven meja matične domovine.

„Ohraniti svoje korenine je temeljnega pomena za vse nas v današnji družbi, v kateri se vrednote včerajnjega sveta lomijo in izginjajo, a sam sem prepričan, da lahko prav krščanska vera in slovensko bogoslužje tudi v našem, goriškem prostoru v Italiji veliko naredi za ohranjanje

slovenstva, kot si tudi želim, da bi sedanje državne meje med Slovenijo in Italijo, Avstrijo in Madžarsko zares kmalu tudi fizično izginile, ker bi tako bili Slovenci še bolj med seboj povezani,“ je dejal nadškof Uran, ki je po mami v bližnjem slovenskem Močnikovem domu nagovoril kakih sto petdeset zbranih Slovencev in jim predaval na temo Krščanski pristop do vzgoje.

Nadškof Uran je obiskal tudi slovenske bolnike v zavodu sv. Družine v Gorici, imel več srečanj z mladimi in se srečal s slovenskimi goriškimi kulturniki, nakar je s sveto mamo zvečer zaključil obisk v Gorici.

V nedeljo se je slovenske slovesne svete mame v cerkvi sv. Ivana v Gorici udeležil tudi predsednik slovenskega državnega zbora France Cukjati. Po mami je nato v Močnikovem domu predaval na temo Kaj lahko pričakuje kristjan od politike in politika od kristjana. Za obisk ljubljanskega nadškofa Urana in predsednika DZ Cukjatija je bilo v Gorici veliko zanimanja, tudi med italijanskim delom prebivalstva.

NOVICE IZ SLOVENIJE

KONEC DRSANJA V ZVEZDI

V ljubljanskem parku Zvezda se je z drsalno revijo najmlajših končala peta drsalna sezona. Drsalnice je v tej sezoni obiskalo več kot 80.000 obiskovalcev.

RAŠICA JE FABULA

Rašica, ki se je z lani končano reorganizacijo iz proizvajalca pletenin preoblikovala v ponudnika celovitega stila oblačanja, se na trge Evropske zveze prvič podaja z lastno blagovno znamko. Znamko so zaradi lažje izgovorjave poimenovali Fabula in jo že tržijo v Veliki Britaniji in na Irskem. Konec (evropske) pomladi jo bodo preizkusno začeli prodajati v Ljubljani, jeseni pa bo na prodajnih policah tudi drugod po Sloveniji in na trgih bivše Jugoslavije.

PRVI JE BIL P. ŠKRABEC

Na Škrabčevi domačiji v Hrovači pri Ribici, kjer v zadnjem letu prvi javnosti redno predstavljajo dosežke slovenskega jezikoslovja, so ob predstavitvi knjige Igorja Ž. Žagarja in Matejke Grgič Čas in dejanje v jeziku spregovorili o prezrtem poglavju zgodovine slovenskega jezikoslovja in filozofije jezika, o odkritju, oblikovanju in razvoju teorije performativnosti. Knjiga pojasnjuje, da je teorijo performativnosti prvi formuliral prav pater Stanislav Škrabec in ne angleški znanstvenik John L. Austin. Na prireditvi, naslovljeni Stanislav Škrabec in odkritje performativa, ta poleg Žagarja in Grgičeve sodelovala tudi Matjaž Babič in Rastko Močnik.

HIT LETA 2004

Nagrado Slovenskega radijskega festivala po izboru občinstva, srč za hit leta 2004, je prejela skupina Atomik harmonik za skladbo Brizgalna brizga. Nagrado za največkrat predvajano skladbo je prejela skupina Kingston za skladbo Luna nad obalo. Najboljše pop skladba je bila lani skladba Ne zameri mi skupine Leelojama, nagrado za najboljšo rock skladbo pa je prejela Alyina skladba Fluid. Skladba skupine Atomik harmonik, ki so jo izbrali poslušalci, sicer ni bila največkrat predvajana, se je pa uvrstila na drugo mesto. Na tretje mesto se je med največkrat predvajanimi skladbami uvrstila Alyina pesem Fluid. Na drugo mesto najboljših pop skladb se je uvrstila skladba Luna nad obalo skupine Kingston, na tretje mesto pa Trkaj s skladbo Dihi z mano. Med rock skladbami se je za Alyo uvrstila Siddharta s skladbo Ring, na tretjem mestu pa Čas skupine Dan-D.

PO SVETU

V ŠPANJI SO POTRDILI USTAVO EZ

Na referendumu v Španiji je za ratifikacijo evropske ustavne pogodbe glasovalo med 77 in 80 odstotkov volivcev, med 15 in 17 odstotkov jih je bilo proti, pet odstotkov pa se jih je vzdržalo. Volilna udeležba je bila okoli 41-odstotna, kar je v skladu s predferendumskimi napovedmi.

PAPEŽEVO ZDRAVJE

Papež Janez Pavel II. je 20. februarja na Trgu svetega Petra v Vatikanu prvič sam nagovoril vernike, odkar je prišel iz bolnišnice. Sveti oče je celotno besedilo prebral sam. VATIKAN - Na redni splošni avdienci je nato 23. pozdravil vernike prek videopovezave, naslednji dan pa je moral spet v bolnišnico, ker je ponovno zbolel za gripo. Proti večeru so se zdravniki odločili, da bodo skrbeli svetemu očetu pri dihanju pomagati z operativnim posegom. Izvedli mu bodo traheotomijo, operativno odprtje sapnika, s čimer naj bi mu olajšali dihalne težave. Naslednji dan je papež že dihal sam, a so mu zdravniki svetovali, naj nekaj dni ne govori. V nedeljo sicer je sodeloval pri molitvah, ni bo pa pozdravil vernikov z okna sobe na kliniki Gemelli, kjer se zdravi.

MENJAVA VLADE NA PORTUGALSKEM

Portugalski predsednik Jorge Sampaio je za premiera imenoval Joseja Socratesa, vodjo socialistične stranke (PS), ki je prepričljivo zmagala na parlamentarnih volitvah. PS, ki je bila zadnja tri leta v opoziciji, je na volitvah dobila 45,03 odstotka glasov oziroma 120 sedežev v 230-članskem parlamentu, s čimer si je zagotovila večino.

HRVATI NISO PREPRIČANI

Podpora članstvu Hrvatke v EZ je v zadnjem mesecu dni padla za pet odstotkov. Kot je pokazala anketa agencije Metron, bi na referendumu o vstopu države v zvezo za glasovalo 47 odstotkov (januarja 52,1 odstotka) državljanov, proti 36,3 odstotka, 16,3 odstotka pa je neopredeljenih. Sicer kar 64 odstotkov vprašanih meni, da Hrvatska do 17. marca, ko naj bi se začela pristopna pogajanja z EZ, ne bo izpolnila pogojev za začetek pogovorov. Vlada nad padcem podpore ni presenečena, si pa še naprej intenzivno prizadeva za rešitev primera Gotovina. Premier Ivo Sanader je na srečanju z vodji opozicijskih strank slednje pozval, naj izkoristijo svoje zveze v EZ, da bi zagotovili začetek pogajanj v predvidenem roku.

PISALI SMO PRED 50 LETI

PAUL CLAUDEL JE UMRL

V Parizu je dne 23. feb. umrl v 87. letu starosti pesnik **Paul Claudel**, avtor dramatskih pesnitev Marijino Oznanenje, Opoldanski dež, Jeanne d'Arc na grmadi. Njegovo poslednjo veliko pesnitev Krstof Kolumb so lani izvajali tudi v Buenos Airesu. V svetem letu 1950 je papež Pij XII tega velikega katoliškega pesnika nazval: Genij XX. stoletja.

NOVA PESNIŠKA ZBIRKA BRANKO ROZMAN: NA STENI SPI ČAS - RIM. 1954.

„Največji talent med njimi (duhovniški pesnik) v Argentini je najmlajši med njimi Branko Rozman... ki zori zbirki...,” tako sem zapisal v letomnji Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije ne vedoč, da se je tisti čas ta zbirka že tiskala v Rimu (Aldo Chicca) in je zdaj že med nami z lepimi prilogami akad. slikarice Alekse Ivančič (tri linorezi) in v opremi Rafka Vodeba, v resnično bibliofilski izdaji v 200 izvodih, katerih samo 100 je v prodaji v Argentini, pod naslovom: NA STENI SPI ČAS...

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

OSEBNE NOVICE.

Poroki. V soboto dne 19. februarja sta se poročila v župni cerkvi v San Fernando g. **Danilo Hrast** iz Kobarida in gdč. **Marija Krajnik** iz Benerke Slovenije. Poročne obrede je opravil g. **Vinko Flek**. V ponedeljek dne 21. februarja t.l. sta si pa obljubila zakonsko zvestobo g. **Peter Rant** iz Kranja in gdč. **Regina Lesar** iz Brežič. Poroča je bila s poročno mazo ob 11. uri dop. v baziliki sv. Jožefa na Floresu v Bs. Airesu. Imel jo je direktor A. Orehar, ki je mladi par tudi poročil. Mladoporočencema sta bila za priči: nevesti njen oče g. notar **Jože Lesar**, ženinu pa njegov oče g. **Janko Rant**. Obema paroma želimo ob vstopu v novo življenje vso srečo in obilo božjega blagoslova!

LANUS

V nedeljo je bil občni zbor Opleševalnega društva Slovenska vas. Predsednik Nace Glinšek je podal poročilo, iz katerega je razvidno, kako ogromno in koristno delo je odbor izvršil. Sedaj ima vas že 14 kvader pločnika in se pride po trdih tleh že do cerkve, do tramvaja in še malo, pa bo tudi po trdem moči priti do kolektiva, ki gre v Lanus.

Za novega predsednika je bil izvoljen Slavko Reven, kateri bo tradicijo neumorne delavnosti peljal naprej.

Vsi sosedje hodijo občudovat Slovensko vas, ter jim je postala priljubljena točka za nedeljske sprehode.

40 urna dnevna pobožnost za faro sv. Jožefa bo 3., 4. in 5. marca. Za Slovence bo molitvena ura od 14. do 15. za žene in dekleta, od 15. do 16. za otroke in od 19,30 do 20,30 ure za vse skupno. **Molitvena ura** k prvemu petku bo torej pol ure preje kot navadno. Prvi petek bodo po končani mazi še pol ure slovenske molitve.

Svobodna Slovenija, 24. februarja 1955, št. 8.

OSEBNE NOVICE

Poroka

V soboto, 15. januarja t.l. sta se poročila v cerkvi San Eduardo v Bariločah **Julka Ballestero Razinger** in Hernán Nicosia. Priči sta bila Aurora Cancro Nicosia in Marijan Grohar. Poročil ju je župnik Igor Grohar.

Novemu zakonu čestitamo in želimo obilo sreče!

ESLOVENIA, MI TIERRA

Dictadura y presión

No bien logró adueñarse del poder, el gobierno comunista comenzó con una serie de procesos, en los que se dictó la sentencia de muerte a una gran cantidad de anticomunistas.

Fueron condenados a muerte el comandante alemán Rösener, el general Rupnik, el escritor Narte Velikonja y el político Nagode, que había intentado formar un frente opositor democrático. También encontraron la muerte los comandantes de los domobranci, que gracias a los alemanes conocieron las atrocidades de Dachau.

Al obispo Gregorio Rožman lo condenaron en ausencia a dieciocho años de cárcel. Otros recibieron un castigo menor. Lo que importaba era que estuvieran ausentes por un tiempo para que en el interín pudieran confiscarles las pertenencias.

A la Iglesia le dedicaron una atención especialísima. Casi la mitad de los sacerdotes tuvieron que pasar sus días en las cárceles, entre ellos Franc Sodja. Jože Pogačnik, quien más tarde sería arzobispo, estuvo 8 años en la cárcel. Al vicario general y obispo auxiliar Vovk lo sometieron a interrogatorios durante muchas noches. Finalmente atentaron contra su vida al rociarlo con nafta y prenderle fuego en Novo mesto. La Iglesia perdió sus bienes. Los jesuitas fueron expulsados. Hubo un tiempo en el que aún existía la enseñanza de la catequesis como asignatura no obligatoria en las escuelas. Luego prohibieron que se impartiera la educación religiosa. La facultad de teología, que antes funcionaba en el marco de la universidad, debió desprenderse de esta. Prohibieron que se siguiera editando la publicación del episcopado. Bregaron por un cisma, pero la Iglesia siguió firme y no lograron su objetivo.

Al finalizar la guerra muchos seminaristas abandonaron el país y prosiguieron sus estudios en el extranjero, en Austria, en Italia y, finalmente, en la Argentina.

Dos miembros católicos de la Academia eslovena de ciencias y artes (el jurista de renombre mundial, el dr. Leonid Pitamic, y el teólogo Alejo Upeničnik) fueron expulsados de la entidad sin ningún tipo de explicación.

SLOVENC I IN ŠPORT

ZAVRL ŠE NAPREJ

Dosedanji predsednik Nogometne zveze Slovenije (NZS) Rudi Zavrl bo na čelu krovne nogometne organizacije v Sloveniji tudi v obdobju med letoma 2005 in 2009. Tako je na volilni skupščini na Brdu pri Kranju odločilo 35 delegatov, ki je Zavrla, ta funkcijo prvega moža NZS opravlja že 16 let, izvolilo z 29 glasovi. Edini Zavrllov protikandidat je bil predsednik Medobčinske nogometne zveze Ljubljana Ivan Simič, ki je dobil 6 glasov.

URBANC JE SKOČIL DRUGI

Na drugi tekmi celinskega pokala v smučarskih skokih v amerškem Westbyju na skakalnici s kritično točko K-106 je znova zmagal Norvežan Anders Bardal, drugo mesto pa si je priskakal Slovenec Rok Urbanc.

PO KUBI S KOLESOM

Z zadnjo, 13. etapo je končala kolesarska dirka po Kubi, kjer so nastopali tudi kolesarji Perutnine s Ptuja. Najboljši v etapi je bil Matija Kvasina na petem mestu, v skupnem seštevku pa Mitja Mahorič, ki je dirko končal na četrtem mestu; zmagal je domačin Damier Martínez. Matej Stare je bil 13., Gregor Gazvoda 24., Borjan Mervar mesto slabši, Borut Božič 35., Matija Kvasina pa 38.

MEDALJI ZA MLADINCA NA SMUČEH

Rok Perko je zmagal v smuku na mladinskem svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju v italijanski Bardonecchiji. Drugi je bil Američan Christopher Beckmann, ki je za Perkom zaostal 20 stotink, tretji pa njegov rojak Eric Fisher. Po smuku si je pridobil še srebrno medaljo in sicer na superveleslalomski tekmi, skupaj s Kanadčanom Garrethom Sinejem. Zlato je pripadlo Avstrijcu Michaelu Gmeinerju, dobitnika srebra sta zaostala pet stotink, četrti pa je bil še en Slovenec: Andrej Križaj.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / **Za Društvo ZS:** Alojzij Rezelj / **Sodelovali so še:** Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Milena Ahčin, Terezka Prijatelj Žnidar, Jože Rant, Katica Cukjati, Nace Frančič. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po pošti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (*bančne čeke, ne osebn*e) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / *Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar*

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Letalske karte,
rezerva
hotelov,
najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnik - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Añich, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK Č asociados - odvjetniki. Zaprufinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfnat.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 1. marca 2005

1 EVRO 239,75 SIT
1 US dolar 180,94 SIT

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. sirup; 5. Solun; 9. one; 10. aga; 12. IRA; 13. Korotan; 16. opat; 18. dano; 20. la; 21. obara; 24. on; 25. srka; 27. ume; 29. sta; 30. nad; 32. las; 34. naklada; 37. stara; 38. ranar.

NAVPIČNO: 1. sokol; 2. in; 3. Reka; 4. par; 5. sat; 6. luna; 7. Ur; 8. nagon; 11. gora; 14. otok; 15. Adam; 17. past; 19. no; 22. banka; 23. rudar; 26. rana; 28. dan; 29. SOS; 31. Al; 33. sir; 35. ar; 36. da.

Slovenski osnovnošolski tečaji Začetek pouka

Vse šole pričenjajo s poukom
v soboto 19. marca 2005:

ABC po slovensko - Jegličeva šola: 9.30
Balantičeva šola: 8.15
Baragova šola: 8.00
Jurčičeva šola: 8.15
Prešernova šola: 8.30
Rožmanova šola: 8.15
Slomškova šola: 8.00
Aljaževa šola, ABC v Barilochah in Ciril-Metodova v Mendoza: po dogovoru

Uradne ure v Slovenski hiši

Zaradi počitnic bodo vse pisarne v Slovenski hiši (Dunopastirska pisarna, Zedinjena Slovenija ter uredništvo in uprava Svobodne Slovenije), do 8. marca uradovale samo od torka do petka, od 12. do 19. ure. Ob ponedeljkih pisarne ne bodo odprte. Prosimo rojake, da upoštevajo ta počitniški urnik.

Promja naročnikom v zaostanku

Leto je že v polnem teku, kar nekaj naročnikov pa še ni poravnalo svojih obveznosti do lista za 2004. Smatramo, da se vsi zavedajo, koliko truda in stroškov je povezanih s pripravo in tiskanjem tednika v današnji Argentini. Svobodna Slovenija ni izjema. Naše stanje pa je še prizadeto z manjšim številom oglasov in manjšimi darovi v tiskovni sklad, kot posledica gospodarskega stanja in tudi težkega položaja, v katerem se nahajajo naše ustanove.

Zato prosimo vse tiste, ki niso na tekočem s svojim plačevanjem, naj to poravnajo čim prej. Tistim, ki imajo težave, ali se jim je nakopičilo kaj več dolga, smo pripravljeni sprejeti plačilo v obrokih. Tiste pa, ki imajo možnost prispevati v tiskovni sklad, lepo prosimo, da nam priskočijo na pomoč in tako zagotovijo nadaljnje nemoženo izhajanje Svobodne Slovenije, ki že 58. leto nepretrgoma obiskuje domove naših rojakov v Argentini in tudi po svetu.

Uredništvo in uprava

OBVESTILA

SOBOTA, 5. marca:

Sprejemni izpiti na Srednješolskem tečaju RMB ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 6. marca:

Tradicionalna tombola na Pristavi.

ČETRTEK, 10. marca:

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 12. marca:

Na Srednješolskem tečaju RMB popravni in dopolnilni izpiti ob 15., vpisovanje ob 18. in začetna sv. maša ob 19. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 13. marca:

Začetna prireditev slovenskih šol, z mašo in igro „Ostržek“, ob 16. v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 17. marca:

Predvelikonočni sestanek Zveze slovenskih mater in žena - San Martin, v Domu ob 16. Premisljevale bomo o veličini in tragiki Velike noči in pele priložnostne pesmi.

PETEK, 18. marca:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v našem domu v San Justu.

NEDELJA, 20. marca:

V Rožmanovem domu ob 11.30 blagoslov zelenja, sv. maša in domače kosilo.

53. občni zbor društva Slovenska vas, v Hladnikovem domu ob 16. uri.

Občni zbor v Slomškovem domu, po sv. maši.

Občni zbor v Slovenskem domu v San Martinu, po sv. maši.

Stavka „izbranih“

Vlada ima v programu za letošnje leto zapisano tudi vložitev predloga ustavnega zakona, ki lahko edini uredi vprašanje izbranih, je v posebni izjavi novinarjem povedal predsednik vlade Janez Janša.

S tem se je premier odzval na opozorilno gladovno stavko enajstih izbranih, ki se je začela v stolpnici na Trgu republike. Obenem je Janša izrazil tudi upanje, da bo opozicija, ki naj bi se zavzemala za iskanje ustreznih rešitev, ta zakon podprla, saj je za njegovo sprejetje potrebna dvotretjinska večina v parlamentu.

Kot je povedal Janša, bo vlada v okviru ustavnega zakona poskušala uveljaviti predloge, ki so jih današnje vladne stranke zagovarjale, ko so bile del opozicije.

36. PRISTAVSKA TOMBOLA

6. marca ob 15.30

- dobitek: Računalnik
- dobitek: TV 20"

in še mnogo lepih in bogatih dobitkov!

Za veselo razpoloženje in dobro postrežbo bo poskrbljeno.

SLOVENSKA NOGOMETNA EKIPA "ZEDINJENA SLOVENIJA"

vabi vse ljubitelje nogometa
(od 15. leta dalje)

k PROJEKTU 2005,

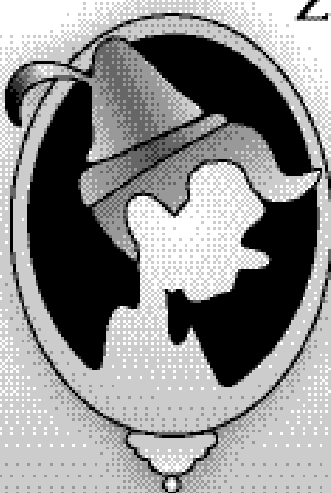
ki se bo pričel v torek 1. marca 2005

v Club Huracán de San Justo (Illia 1159)

Trenirali bomo ob torkih in četrtek od 19.45 do 21.45 ure

Informacije: prof. Jure Urbančič 4691-2579

Začetek slovenskih osnovnih šol v nedeljo 13. marca

V cerkvi Marije Pomagal ob 16. uri sv. maša.
V dvorani šole Rožmana
otroška igra

Ostržek

"Plemenito srce in svet brez laži,
to pravega človeka naredi!"

v izvedbi Balantičeve šole

Vsi lepo vabljeni!

Režija: Marija Zupanc Urbančič in Danica Malovrh | Scena: Tono Oblak

Vstopnina: Odrasli \$3 - Otroci \$2

Vrhunsko srečanje brez vrhunskih učinkov

Ameriški predsednik George Bush in njegov ruski kolega Vladimir Putin zadovoljna z dvostranskimi pogovori v Bratislavi. Strinjala sta se, da ne Iran ne Severna Koreja ne smeta imeti jedrskega orožja.

Le okoli dve uri je v četrtek 24. februarja trajalo dolgo časa napovedovano dvostransko srečanje najpomembnejših državnikov sveta, ameriškega predsednika Georgea W. Busha in njegovega ruskega kolega Vladimirja Putina, v Bratislavi. Ponočitev sestanka z Brda pri Kranju izpred skoraj tririh let ni prinesla nič revolucionarnega, predsednika sta izmenjala mnenja o svetovnih in državnih problemih, nista pa podpisala nobenega sporazuma.

Kot je bilo razvidno po kratki tiskovni konferenci, ameriškega predsednika najbolj zanima vprašanje iranskega jedrskega programa, ki ga je uradni Kremelj z zagotovitvami, da gre za jedrsko energijo v civilne namene, zagovarjal, to pot pa sta se Bush in Putin strinjala, da ne Iran ne Severna Koreja ne smeta imeti jedrskega orožja. Ruski predsednik je očitno v ospredje postavil približevanje svoje države Svetovni trgovinski organizaciji, glede enega javno najbolj perečih vprašanj, domnevnega nazadovanja demokracije v Rusiji, pa sta Bush in Putin družno ugotovila, da je Rusija stopila na pot demokracije in da poti nazaj ni.

**George Bush, gostitelj, slovaški predsednik Ivan Gašparovič,
in Vladimir Putin pred začetkom pogovorov.**

